

Aplikované psychosociální vědy 6

Multikulturalismus vs. interkulturalismus

- **Multikulturalismus** – úsilí o možnost většího rozvoje pro etnické a rasové minority na půdě vzdělávání, kulturního projevu, společenského uplatnění. Vytváření přátelského prostředí a vzájemného respektu pro soužití různých ras, etnik a národností. Víra, že soužití různých kultur vede ke vzájemnému obohacení.
- **Interkulturalismus** – důraz na význam kulturní výměny při nezbytnosti podřízení dominantní kultuře (kupř. varování před důsledky rozpadu Jugoslávie)
- Dnes : cca 600 – 1200 kultur

Multikulturalismus

- 1. **Historicky sedimentovaná** – do ní se lidé rodí a chápou ji jako něco zcela přirozeného (Karibik, česká a polská komunita ve Slezsku)
- 2. **Dobrovolná** – účelově motivované soužití s odlišnými kulturními systémy (sportovci v zahraničním angažmá, Vietnamci u nás)
- 3. **Vynucená** – určitá část populace kompenzuje svůj úbytek přijetím jiných etnik (Turci v Německu)

Národ – etnikum - rasa

- **Národ** – osobité a uvědomělé kulturní a politické společenství, na jehož utváření mají vliv společné dějiny a společné území
- **Etnikum** – skupiny sdílející společný původ a společnou kulturu, zpravidla i společný jazyk.
- **Rasa** – plemeno, velká skupina lidí s podobnými dědičnými tělesnými znaky (barva kůže, očí, vlasů, tvar lebky, víček, nosu, tělesných proporcí). Fyziologické a psychologické znaky jsou zpravidla překryty kulturními i civilizačními nánosy.
- **Rasismus** – přesvědčení o nadřazenosti jedné rasy nad jinou. Pracuje se s představou, že lidstvo je rozděleno na nižší (méněcenné) a vyšší rasy.
- **Xenofobie** – nepřiměřená nedůvěra a strach z neznámého
- **Xenocentrismus** – nekritický obdiv k cizímu (francouzský parfém, čínská kuchyně, německé vozy, americká demokracie)

1. Reakce na multikulturní problémy

- Úplné **rozpuštění skupinových zvláštností** do homogenního tělesa svobodných a rovných občanů v kontextu plného osvojení většinové kultury (ignorování skupinových zvláštností – viz. šátky muslimských studentek ve Francii)
- **Kulturní pluralismus** –toleruje veřejnou viditelnost partikulárních skupin, předpokládá se i zde jistá míra osvojení většinové kultury.
- **Přechodná diferencovaná inkorporace** – „podmíněné“ včlenění do majoritní společnosti: ekonomické zapojení imigrantů je odděleno od zapojení občanského a politického (Turci v Německu).

USA – směřuje ke **společnosti menšin**

Životní způsob vs. svět hodnot

- 1. **Survivors** – přežívání jako postoj k životu
- 2. **Sustainers** – žití z podpory
- 3. **Belongers** – společensky zařazení, konvenční, nízké mzdy
- 4. **Emulators** – soupeřiví, ambiciózní směrem k vyšším pozicím
- 5. **Achievers** – dobře placeni za dobrou práci, zajištěné sociálně profesní postavení – tzv. *střední třída*
- 6. **I-am-me** – zaměření na vlastní image
- 7. **Experimentals** – nekonvenční důraz na novou zkušenost
- 8. **Societally conscious** – misionářsky orientovaný přístup
- 9. **Integrated** – nezastupitelné postavení, moudrost

CELEBRITY versus **ELITY**